

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 21 липня 2021 р. № 765
Київ

**Про внесення змін до деяких постанов Кабінету
Міністрів України щодо організації навчання осіб з
особливими освітніми потребами**

Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Внести до постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами зміни, що додаються.

**Прем'єр-міністр
України**

Д.ШМИГАЛЬ

Інд. 73

**ЗМІНИ,
що вносяться до постанов Кабінету Міністрів
України щодо організації навчання осіб з
особливими освітніми потребами**

1. У розділі VI додатка до Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346 (Офіційний вісник України, 1997 р., число 16, с. 73; 2001 р., № 13, ст. 550; 2018 р., № 68, ст. 2284; 2019 р., № 65, ст. 2234):

1) позицію “Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру” у графі “Посада” доповнити словами “, завідувач філії інклюзивно-ресурсного центру”;

2) виключити таку позицію:

“Завідувач психолого-медико-педагогічної консультації” 56”;

3) позицію

“Консультант психолого-медико-педагогічної консультації” 56”

замінити такою позицією:

“Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру” 56”.

2. У розділі “Посади педагогічних працівників” переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 р. № 963 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 24, ст. 1015):

1) в абзаці першому слова “психолого-медико-педагогічної консультації,” виключити;

2) в абзаці третьому слова “консультант психолого-медико-педагогічної консультації” замінити словами “фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру”.

3. У підрозділі 2 розділу I додатка 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298 “Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери” (Офіційний вісник України, 2002 р., № 36, ст. 1699; 2017 р., № 1, ст. 6; 2018 р., № 68, ст. 2284):

1) виключити таку позицію:

“Завідувач психолого-медико-педагогічної консультації” 15”;

2) позицію

“Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру” 15”

замінити такою позицією:

“Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру, завідувач філії інклюзивно-ресурсного центру” 16”;

3) позицію

“Консультант психолого-медико-педагогічної консультації” 14”

замінити такою позицією:

“Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру” 15”.

4. У постанові Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 67, ст. 2410; 2018 р., № 68, ст. 2289):

1) пункт 1 постанови доповнити абзацом такого змісту:

“Установити, що послуги, передбачені пунктом 29 зазначеного переліку, надаються на безоплатній основі особам з інвалідністю, особам з числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування.”;

2) пункт 1 переліку, затвердженого зазначеною постановою, доповнити підпунктом 29 такого змісту:

“29) надання інклюзивно-ресурсними центрами послуг з проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особам з особливими освітніми потребами старше 18 років, які здобувають освіту.”.

5. Пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 р. № 373 “Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування” (Офіційний вісник України, 2011 р., № 26, ст. 1080; 2014 р., № 30, ст. 824; 2018 р., № 12, ст. 416) доповнити абзацами такого змісту:

“З 1 січня 2022 р. надбавка в розмірі не менше 25 відсотків встановлюється: педагогічним працівникам інклюзивно-ресурсних центрів.”.

6. У Положенні про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 545 (Офіційний вісник України, 2017 р., № 61, ст. 1859; 2018 р., № 68, ст. 2284; 2020 р., № 87, ст. 2801):

1) у пункті 1:

абзац другий викласти в такій редакції:

“Інклюзивно-ресурсний центр є установою, що утворюється з метою забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи (далі - комплексна оцінка) та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.”;

друге речення абзацу третього після слів “(далі - центри підтримки інклюзивної освіти)” доповнити словами “та/або визначена МОН установа, що належать до сфери його управління”;

2) доповнити Положення пунктом 1¹ такого змісту:

“1¹. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

автоматизована система інклюзивно-ресурсних центрів (далі - АС “ІРЦ”) - автоматизована система збирання, оброблення, зберігання та захисту інформації щодо осіб з особливими освітніми потребами та суб’єктів освітньої діяльності, що формується (створюється) та використовується для забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти;

комплексна оцінка - збір та інтерпретація інформації про особливості розвитку особи з метою визначення її особливих освітніх потреб та визначення її освітніх труднощів, розроблення рекомендацій щодо її індивідуальної освітньої траєкторії, модифікації чи адаптації освітньої програми (навчальних предметів), організації освітнього середовища, особливостей організації надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг;

мобільний інклюзивно-ресурсний центр - автомобільний транспортний засіб спеціального призначення, обладнаний для проведення комплексної оцінки та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб з особливими освітніми потребами;

освітні труднощі - труднощі у навчанні, які впливають на процес здобуття освіти та результати навчання здобувачів освіти відповідного року навчання;

підтримка в освітньому процесі - підтримка, що надається здобувачам освіти постійно або тимчасово та передбачає створення для них сприятливих умов у закладі освіти, а також здійснення додаткових заходів, спрямованих на подолання їх освітніх труднощів;

філія інклюзивно-ресурсного центру (далі - філія) - територіально відокремлений структурний підрозділ інклюзивно-ресурсного центру, що не має статусу юридичної особи і діє на підставі положення, затвердженого засновником інклюзивно-ресурсного центру.”;

3) в абзаці першому пункту 2 слова “Про загальну середню освіту” замінити словами “Про повну загальну середню освіту”, “Про професійну (професійно-технічну) освіту”, “Про фахову передвищу освіту”, “Про вищу освіту”;

4) у пункті 3:

абзац другий після слів “юридичною особою” доповнити словами “, що утворюється як бюджетна установа”;

доповнити пункт абзацами такого змісту:

“Інклюзивно-ресурсний центр може мати у своїй структурі філію (філії). Інклюзивно-ресурсний центр може організовувати власну діяльність з використанням мобільного інклюзивно-ресурсного центру.

Кілька засновників можуть прийняти спільне рішення про утворення інклюзивно-ресурсного центру та укласти договір про спільну діяльність або засновницький договір у порядку, визначеному законодавством. Сільські, селищні, міські ради можуть утворювати інклюзивно-ресурсні центри, забезпечувати та організовувати їх діяльність відповідно до Закону України “Про співробітництво територіальних громад”.”;

5) абзац другий пункту 4 виключити;

6) друге речення пункту 5 викласти в такій редакції: “Органи управління у сфері освіти обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій (далі - органи управління освітою) здійснюють координацію діяльності інклюзивно-ресурсних центрів, контроль за дотриманням ними актів законодавства та цього Положення.”;

7) абзаци другий і третій пункту 6 замінити абзацом такого змісту:

“Загальна площа інклюзивно-ресурсних центрів становить не менш як 50 кв. метрів. Приміщення інклюзивно-ресурсних центрів облаштовуються кімнатою для прийому громадян, ресурсною кімнатою та кабінетами фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсного центру (далі - фахівці інклюзивно-ресурсного центру) відповідно до його штатного розпису, затвердженого засновником, а також залом для занять з лікувальної фізкультури.”;

8) абзац другий пункту 7 викласти в такій редакції:

“У разі обслуговування дітей з особливими освітніми потребами з інших адміністративно-територіальних одиниць або територіальних громад інклюзивно-ресурсний центр не пізніше 15 числа наступного місяця з дня їх звернення інформує про них засновника та відповідний орган управління освітою. У такому разі діяльність інклюзивно-ресурсних центрів організовується в одній із форм співробітництва, визначених Законом України “Про співробітництво територіальних громад”.”;

9) пункти 8 і 9 викласти в такій редакції:

“8. Основними завданнями інклюзивно-ресурсного центру є:

1) проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб;

2) надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи;

3) консультування батьків, інших законних представників особи з особливими освітніми потребами щодо особливостей її розвитку;

4) забезпечення участі педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру:

у діяльності команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами;

у семінарах, тренінгах, майстер-класах для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обміну досвідом тощо;

5) залучення (у разі потреби) педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру під час засідань психолого-педагогічного консилиуму у спеціальних закладах загальної середньої освіти;

6) надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та інших послуг дітям з особливими освітніми потребами:

дітям раннього та дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти;

дітям, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу;

7) визначення потреби в асистенті учня та/або супроводі дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі (групі);

8) визначення рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;

9) надання консультативної, психологічної допомоги батькам, іншим законним представникам осіб з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей та підвищення обізнаності щодо організації їх навчання і виховання;

10) інформування громади про діяльність інклюзивно-ресурсного центру та взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами

(установами) соціального захисту населення, службами у справах дітей, громадськими організаціями тощо;

11) ведення обліку осіб, які звернулися до інклюзивно-ресурсного центру, шляхом формування їх електронного переліку в АС "ІРЦ" за формою, визначеною додатком 1;

12) підготовка звітної та аналітичної інформації про результати діяльності інклюзивно-ресурсного центру.

9. Управління освітою подають щороку не пізніше ніж 25 лютого визначеній МОН установі, що належить до сфери його управління, зведену інформацію про діяльність інклюзивно-ресурсного центру з використанням АС "ІРЦ" відповідно до форми, затвердженої МОН.;

10) пункти 11 і 12 викласти в такій редакції:

"11. Комплексна оцінка, у тому числі повторна, проводиться:

за письмовим (або он-лайн, використовуючи АС "ІРЦ") зверненням (заявою) до інклюзивно-ресурсного центру батьків (одного з батьків) або інших законних представників особи з особливими освітніми потребами, особи з особливими освітніми потребами, яка досягла 14 років (за погодженням із батьками, іншими законними представниками), органів опіки та піклування (для дітей-сиріт, дітей позбавлених батьківського піклування (у разі непризначення законного представника у відповідному до законодавства порядку), повнолітньої особи (далі - заявники).

Усі письмові звернення (заяви) до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки невідкладно фіксуються в АС "ІРЦ". У разі звернення до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки однієї і тієї самої особи воно фіксується як повторне.

Перед проведенням комплексної оцінки керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру або уповноважені ним працівники проводять первинний прийом заявників, визначають час, місце та дату проведення комплексної оцінки та встановлюють наявність у них таких документів:

документи, що посвідчують особу заявників;

свідоцтво про народження дитини;

інші документів, що посвідчують особу, якій проводитиметься комплексна оцінка.

У разі проведення комплексної оцінки особи з інвалідністю до звернення (заяви) до інклюзивно-ресурсного центру щодо проведення комплексної оцінки додається її індивідуальна програма реабілітації.

12. Інклюзивно-ресурсний центр проводить комплексну оцінку не пізніше ніж протягом місяця з моменту подання звернення (заяви) (додаток 3) відповідно до пункту 11 цього Положення.;"

11) у пункті 15:

перше речення після слів "комплексну оцінку" доповнити словами "у тому числі повторну,";

доповнити пункт абзацами такого змісту:

"Для осіб, які мають освітні труднощі тяжкого та найтяжчого ступеня прояву; відповідно до індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю потребують індивідуального догляду та супроводу; перебувають на довготривалому лікуванні та/або реабілітації в закладах охорони здоров'я комплексна оцінка проводиться за місцем їх проживання (перебування).

Для здобувачів освіти комплексна оцінка проводиться з обов'язковим спостереженням та додатковим збором інформації фахівцями інклюзивно-ресурсного центру про особливості навчання особи в закладі освіти, консультацій з педагогічними працівниками закладу освіти щодо розроблення її індивідуальної освітньої траєкторії, індивідуальної програми розвитку, необхідності модифікації/адаптації освітньої програми (навчальних предметів), особливостей організації освітнього середовища, рекомендацій з надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг тощо. Для цього фахівці інклюзивно-ресурсних центрів за заявою заявників виїжджають на місце навчання особи з особливими освітніми потребами.

У разі необхідності додаткової медичної діагностики від інших вузькопрофільних спеціалістів за погодженням із заявниками строк проведення комплексної оцінки може бути продовжено, але не більш як до 30 календарних днів з моменту подання ними письмової заяви.;"

12) доповнити пункт 18 абзацом такого змісту:

"За потреби під час комплексної оцінки може використовуватись інформація про стан здоров'я особи та результати медичної діагностики вузькопрофільних спеціалістів, яку надають заявники (за бажанням).;"

13) пункт 26 доповнити абзацами такого змісту:

“За результатами комплексної оцінки:

визначаються наявність чи відсутність у особи особливих освітніх потреб та у разі їх наявності зазначається категорія (категорії) (тип (типи) її особливих освітніх потреб (труднощів) згідно з додатком 4;

визначаються напрями, рівень та обсяг підтримки особи з особливими освітніми потребами в освітньому процесі, у тому числі обсяг психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, які надаються особам з особливими освітніми потребами в закладах освіти (для особи з інвалідністю - з урахуванням індивідуальної програми реабілітації);

надаються рекомендації щодо складення, виконання, коригування індивідуальної програми розвитку в частині надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, змісту, форм та методів навчання відповідно до потенційних можливостей особи, створення належних умов для навчання залежно від порушення розвитку осіб з особливими освітніми потребами (доступність приміщень, особливості облаштування робочого місця, використання технічних засобів тощо).”;

14) пункт 27 викласти в такій редакції:

“27. За результатами засідання складається висновок про комплексну оцінку згідно з додатком 5.”;

15) пункт 31 викласти в такій редакції:

“31. Висновок про комплексну оцінку зберігається в АС “ІРЦ”.”;

16) в абзаці першому пункту 35 слова “республіканським, обласним, мм. Києва та Севастополя психолого-педагогічним консиліумом (далі - консиліум)” виключити;

17) у пункті 37:

абзац перший після слова і цифри “(додаток 6)” доповнити словами “, який зберігається в АС “ІРЦ”;

доповнити пункт абзацом такого змісту:

“Висновок про комплексну оцінку повинен містити категорію (категорії) (тип (типи) її особливих освітніх потреб (труднощів).”;

18) розділ “Організація психолого-педагогічного супроводу та надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дитині з особливими освітніми потребами” викласти в такій редакції:

**“Організація системного кваліфікованого супроводу,
надання психолого-педагогічних та корекційно-
розвиткових послуг особам з особливими освітніми
потребами**

38. Організацію системного кваліфікованого супроводу, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг здійснюють фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які:

надають допомогу в організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами, передбаченій її індивідуальною програмою розвитку;

беруть участь у команді психолого-педагогічного супроводу особи в закладі освіти, участь у розробленні її індивідуальної програми розвитку;

надають у разі потреби іншу методичну допомогу педагогічним працівникам закладу освіти та/або допомагають у залученні додаткових спеціалістів, які можуть надати практичну консультативну допомогу у складних випадках, тощо;

консультують батьків (інших законних представників особи) щодо роботи з особою з особливими освітніми потребами вдома;

виконують інші обов'язки відповідно до завдань інклюзивно-ресурсного центру та посадових обов'язків.

39. Системний кваліфікований супровід, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг спрямовані на:

запобігання виникненню освітніх труднощів, їх мінімізацію в осіб з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

соціалізацію осіб з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та відповідних компетенцій;

сприяння розвитку потенціалу в осіб з особливими освітніми потребами з подальшим визначенням їх професійної орієнтації;

формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти;

забезпечення розвитку навичок саморегуляції та саморозвитку дітей з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності, становлення особистості.

40. Тривалість робочого тижня педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру становить 36 годин на тиждень та включає час, необхідний для виконання ними завдань інклюзивно-ресурсного центру, визначених цим Положенням, та посадових обов'язків, передбачених трудовим договором та/або посадовою інструкцією, зокрема:

проведення комплексної оцінки;

здійснення системного кваліфікованого супроводу;

надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;

провадження інших видів діяльності, що забезпечують виконання завдань інклюзивно-ресурсного центру, визначених цим Положенням.”;

19) пункт 41 викласти в такій редакції:

“41. Керівництво діяльністю інклюзивно-ресурсного центру здійснює керівник (директор), який призначається на посаду строком на шість років на конкурсній основі та звільняється з посади засновником інклюзивно-ресурсного центру або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

Рішення про проведення конкурсу приймається засновником інклюзивно-ресурсного центру або уповноваженим ним органом (посадовою особою):

одночасно з прийняттям рішення про утворення нового інклюзивно-ресурсного центру;

не менш як за два місяці до завершення строкового трудового договору, укладеного з керівником (директором) інклюзивно-ресурсного центру;

не пізніше ніж протягом десяти робочих днів з дня дострокового припинення договору, укладеного з керівником (директором) відповідного інклюзивно-ресурсного центру, чи визнання попереднього конкурсу таким, що не відбувся.

Конкурс на посади керівника (директора) інклюзивно-ресурсного центру проводиться відповідно до положення про конкурс, затвердженого засновником або уповноваженим ним органом (посадовою особою).

На посаду керівника (директора) інклюзивно-ресурсного центру призначається особа, яка має вищу освіту не нижче освітнього ступеня магістра (спеціаліста) за спеціальністю “Спеціальна освіта” (“Корекційна освіта”, “Дефектологія”) або “Психологія” (“Практична психологія”) та стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менш як п'ять років та яка пройшла конкурсний відбір і визнана переможцем конкурсу відповідно до порядку, затвердженого засновником інклюзивно-ресурсного центру.”;

20) у пункті 42:

в абзаці першому слово “Директор” замінити словами “Керівник (директор)”;

підпункт 2 викласти в такій редакції:

“2) призначає на посаду працівників інклюзивно-ресурсного центру, звільняє їх із займаної посади відповідно до законодавства, затверджує посадові інструкції працівників інклюзивно-ресурсного центру, заохочує працівників інклюзивно-ресурсного центру і накладає на них дисциплінарні стягнення”;

доповнити пункт підпунктами 8-11 такого змісту:

“8) видає відповідно до компетенції накази, контролює їх виконання;

9) діє від імені інклюзивно-ресурсного центру без довіреності;

10) залучає юридичних та фізичних осіб до виконання завдань інклюзивно-ресурсного центру шляхом укладення з ними цивільно-трудових договорів відповідно до своєї компетенції;

11) може вносити засновнику інклюзивно-ресурсного центру пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності інклюзивно-ресурсного центру.”;

21) пункти 43-46 викласти в такій редакції:

“43. Діяльність інклюзивно-ресурсних центрів забезпечують педагогічні працівники - керівник (директор), завідувач філії (за наявності філії), фахівці (консультанти) інклюзивно-ресурсного центру (практичні психологи, вчителі-реабілітологи, вчителі-логопеди, інші вчителі-дефектологи).

У разі коли кількість дітей, які проживають на території територіальної громади (району) або у місті (районі міста), перевищує відповідно 7 та 12 тис., інклюзивно-ресурсний центр додатково залучає необхідних фахівців. До штатного розпису інклюзивно-ресурсного центру додаткові посади фахівців (консультантів) інклюзивно-ресурсного центру вводяться за рішенням його

засновника із розрахунку 0,5 ставки на кожну додаткову тисячу дитячого населення, яке проживає на території відповідної територіальної громади та яке інклюзивно-ресурсний центр обслуговує.

Штатний розпис інклюзивно-ресурсного центру передбачає посади інших працівників (адміністратор інклюзивно-ресурсного центру, головний бухгалтер, бухгалтер, медсестра, юрист, водій тощо), які забезпечують господарсько-обслуговуючу та іншу діяльність інклюзивно-ресурсного центру.

Штатний розпис інклюзивно-ресурсного центру затверджує його засновник відповідно до законодавства. До штатного розпису інклюзивно-ресурсного центру додаткові посади вводяться за рахунок спеціального фонду.

44. На посади педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру призначаються особи, які є громадянами України, вільно володіють державною мовою, мають вищу педагогічну (психологічну) освіту ступеня магістра (спеціаліста) за спеціальностями “Спеціальна освіта” (“Корекційна освіта”, “Дефектологія”) або “Психологія” (“Практична психологія”), стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менш як два роки у порядку, встановленому трудовим законодавством.

45. Призначення на посади педагогічних працівників інклюзивно-ресурсного центру здійснюється керівником (директором) інклюзивно-ресурсного центру.

46. Обов'язки керівника (директора) та інших працівників інклюзивно-ресурсного центру визначаються відповідно до законодавства та посадових інструкцій, затверджених керівником (директором) інклюзивно-ресурсного центру.”;

22) пункт 49 виключити;

23) пункти 51-53 викласти в такій редакції:

“51. МОН з метою створення умов для здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами в межах своїх повноважень:

1) здійснює координацію діяльності органів управління освітою та інклюзивно-ресурсних центрів;

2) забезпечує створення та функціонування (адміністрування) АС “ІРЦ”;

3) взаємодіє з питань діяльності інклюзивно-ресурсних центрів з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, охорони здоров'я, закладами і установами системи соціального захисту населення, а також громадськими об'єднаннями.

52. Для забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти, АС “ІРЦ” забезпечує передачу до бази даних Єдиної державної електронної бази з питань освіти та програмно-апаратного комплексу “Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту” інформації про осіб з особливими освітніми потребами та їх психолого-педагогічну оцінку розвитку, а також про відповідних суб'єктів освітньої діяльності.

53. Інформація до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та програмно-апаратного комплексу “Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту” передається у процесі оновлення в АС “ІРЦ” та доповнює профіль особи та закладу освіти у складових зазначеної електронної бази: Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності, Реєстрі здобувачів освіти, Реєстрі документів про освіту, Реєстрі дітей дошкільного та шкільного віку, довідниках здобувачів освіти та закладів освіти програмно-апаратного комплексу “Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту”.”;

24) пункти 54 і 55 викласти в такій редакції:

“54. Адміністрування функціонування АС “ІРЦ” здійснює визначена МОН установа, що належить до сфери його управління.

55. Органи управління освітою забезпечують:

1) використання та наповнення даними АС “ІРЦ” у взаємодії між інклюзивно-ресурсними центрами та закладами освіти;

2) розгляд звернень стосовно діяльності інклюзивно-ресурсних центрів в установленому законодавством порядку;

3) здійснення координації роботи інклюзивно-ресурсних центрів та забезпечення здійснення контролю за їх діяльністю, дотриманням вимог законодавства та цього Положення;

4) здійснення контролю за дотриманням права дітей, у тому числі дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, на інклюзивне навчання;

5) надання рекомендацій органам місцевого самоврядування щодо утворення інклюзивно-ресурсних центрів;

6) визначення потреби регіонів у фахівцях різних спеціальностей для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, формування регіонального замовлення на їх підготовку.”;

25) абзац перший та підпункт 1 пункту 56 викласти в такій редакції:

“56. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук:

1) розробляє методичні рекомендації щодо роботи фахівців інклюзивно-ресурсних центрів, впровадження доказових методик у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами відповідно до категорій (типів) особливих освітніх потреб (труднощів);”;

26) пункт 64 викласти в такій редакції:

“64. Джерелами фінансування інклюзивно-ресурсного центру є кошти засновника, благодійні пожертви юридичних та фізичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством, у тому числі кошти, одержані за надання додаткових освітніх та інших платних послуг, гранти, дарунки, інші надходження, одержані від юридичних та фізичних осіб.

Інклюзивно-ресурсний центр має право надавати платні послуги відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 “Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності” (Офіційний вісник України, 2010 р., № 67, ст. 2410; 2018 р., № 68, ст. 2289).

Надходження, отримані інклюзивно-ресурсним центром за надання платних послуг та за рахунок інших додаткових джерел фінансування, в установленому законодавством порядку використовуються для забезпечення діяльності інклюзивно-ресурсного центру, передбаченої його установчими документами.

Інклюзивно-ресурсний центр самостійно розпоряджається надходженнями від надання платних послуг та інших додаткових джерел фінансування, передбачених його установчими документами.”;

27) у тексті Положення:

крім абзацу другого пункту 2, абзацу першого пункту 4, абзацу першого пункту 7, абзацу другого пункту 10, слово “дитина” в усіх відмінках і формах числа замінити словом “особа” у відповідному відмінку і числі;

слова “об’єднана територіальна громада” в усіх відмінках і формах числа замінити словами “територіальна громада” у відповідному відмінку і числі;

28) у додатках до Положення:

у додатку 1:

у назві додатка слово “дитини” замінити словом “особи”;

назву граfi “категорія особливих освітніх потреб” викласти в такій редакції:

“категорія (категорії) (тип (типи) особливих освітніх потреб (труднощів));

додаток 2 виключити;

у назві та тексті додатка 3 слово “дитина” в усіх відмінках замінити словом “особа” у відповідному відмінку;

додатки 4-6 викласти в такій редакції:

“Додаток 4
до Положення
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 21 липня 2021 р. № 765)

Категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)

Категорії (типи) особливих освітніх потреб (труднощів)	Загальна характеристика вірогідного прояву	Ступінь прояву	Рівень підтримки
Інтелектуальні	можуть полягати в обмеженні функціонування різного ступеня прояву передумов інтелекту (пам’яті, уваги, мислення, мовлення, вольових процесів, мотивації тощо), власне інтелекту (здатності до узагальнення,	поодинокі незначні труднощі	1
		труднощі легкого ступеня прояву	2

	абстрагування, міркування; продукування думки, судження; здатності робити висновки тощо), інвентарю інтелекту (набутих знань, умінь, навичок)	труднощі помірного ступеня прояву	3
		труднощі важкого ступеня прояву	4
		труднощі найтяжчого ступеня прояву	5
Функціональні (сенсорні, моторні, мовленнєві)	можуть полягати в обмеженні життєдіяльності різного ступеня прояву слухової, зорової, опорно-рухової (кістково-м'язової), мовленнєвої функцій (стосуватися відтворення звуко-складової структури слова; розбірливості мовлення; темпу і ритму; мелодико-інтонаційного малюнку; характеристик голосу; розрізнення звуків мовлення на слух; використання словникового запасу і граматики; перебігу читання, письма, комунікації)	поодинокі незначні труднощі	1
		труднощі легкого ступеня	2
		труднощі помірного ступеня прояву	3
		труднощі важкого ступеня прояву	4
		труднощі найтяжчого ступеня прояву	5
Фізичні	можуть полягати в обмеженні функціонування різного ступеня прояву органів та кінцівок дитячого організму	поодинокі незначні труднощі	1
		труднощі легкого ступеня прояву	2
		труднощі помірного ступеня прояву	3
		труднощі важкого ступеня прояву	4
		труднощі	5
Навчальні	можуть полягати в обмеженні або своєрідності перебігу довільних видів діяльності різного ступеня прояву (писемного виду діяльності, математичних дій тощо)	поодинокі незначні труднощі	1
		труднощі легкого ступеня прояву	2
		труднощі помірного ступеня прояву	3
		труднощі важкого ступеня прояву	4
		труднощі найтяжчого ступеня прояву	5
Соціоадаптаційні/ (особистісні, середовищні труднощі) соціокультурні (зокрема, взаємодія з представниками осередків окремих культур, отримання	можуть полягати в наявності бар'єрів на шляху до формування навичок: пристосування до умов соціального середовища; організації адекватної системи відносин із соціальними об'єктами; прояву рольової пластичності поведінки;	поодинокі незначні труднощі	1
		труднощі легкого ступеня прояву	2
		труднощі помірного ступеня прояву	3

інформації засобами жестової мови тощо)	інтеграції в соціальні групи, засвоєння стабільних соціальних умов, прийняття норм і цінностей нового соціального середовища, форм соціальної взаємодії	труднощі тяжкого ступеня прояву	4
		труднощі найтяжчого ступеня прояву	5

Додаток 5
до Положення
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 21 липня 2021 р. № 765)

ВИСНОВОК про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи

Додаток 6
до Положення
(в редакції постанови Кабінету Міністрів
України
від 21 липня 2021 р. № 765)

ВИСНОВОК про повторну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи”;

у назві та тексті додатків 7 і 8 слово “дитина” в усіх відмінках замінити словом “особа” у відповідному відмінку.

7. У пунктах 3 та 12 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 59, ст. 2030), слово “дитини” замінити словом “особи”.

8. В абзаці першому пункту 6 Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 636 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 59, ст. 2031), слово “дитини” замінити словом “особи”.

9. У тексті Порядку організації інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 779 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 69, ст. 2410), слово “дитини” замінити словом “особи”.

Документи та файли

Сигнальний документ —

 f507600n211.docx

Сигнальний документ —

 f507600n212.docx

Публікації документа

- **Урядовий кур'єр** від 28.07.2021 — № 144
- **Офіційний вісник України** від 06.08.2021 — 2021 р., № 60, стор. 155, стаття 3786, код акта 106310/2021

